

Sygn. akt II CSK 880/16

POSTANOWIENIE

Dnia 13 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa S. J.
przeciwko Miastu Ł.- Urzędowi Miasta Ł.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 czerwca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 28 lipca 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 7.200
(siedem tysięcy dwieście) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji

skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik powoda S. J. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 28 lipca 2016 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparła na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 oraz 4 k.p.c.

Istotne zagadnienie prawne sprowadzało się do pytania, „czy pojęcie <zwrot rzeczy> o którym mowa w art. 229 § 1 k.c. zawiera w sobie świadome działanie obydwu stron tj. wolę posiadacza wyzbycia się posiadania oraz wolę właściciela odebrania rzeczy, a w związku z tym czy dla potrzeb oznaczenia daty <zwrotu rzeczy>, poza działaniami posiadacza, konieczna jest ocena zachowania właściciela”.

Przez istotne zagadnienie prawne rozumie się problem o charakterze prawnym, nie zaś faktycznym albo wynikającym z twierdzonych przez skarżącego uchybień Sądu, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter nowy i rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności, a którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/2013, nie publ.).

Kwestia przedstawiona przez skarżącego nie jest zagadnieniem nowym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego pojęcie „zwrotu rzeczy” w rozumieniu art. 229 k.c. było rozważane wielokrotnie na tle różnorodnych stanów faktycznych. Przyjmuje się, że zwrot rzeczy może nastąpić w różny sposób, a nie tylko przez jej wydanie. Niezbędne jest wola wyzbycia się władania rzeczą przez jej posiadacza samoistnego albo wyzbycia się dotychczasowej formy władania rzeczą. Zwrot rzeczy oznacza zatem aktywne, intencjonalne zachowanie

się dotychczasowego posiadacza, który ma co najmniej zamiar, jeśli nie wolę oddania rzeczy właścicielowi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2015 r., I CSK 78/14, OSNC-ZD 2016 nr 2, poz. 30).

Nie było zatem podstaw do przyjęcia, że w sprawie wystąpiło istotne zagadnienie prawne w przywołanym rozumieniu.

W sprawie nie wystąpiła także przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarga kasacyjna nie zawierała argumentów uzasadniających twierdzenie, że przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia popełnione zostały uchybienia w zakresie stosowania prawa, które miałyby ponadto charakter kwalifikowany. Należy zauważyć, że przy odwoływaniu się do nadużycia prawa podmiotowego, sądom pozostawiony jest znaczny margines swobody w ocenie, czy dane zachowanie pozostaje w granicach prawa podmiotowego, czy też stanowi jego nadużycie. Skarga - w zakresie zarzutu naruszenia art. 5 k.c. - nie była zatem oczywiście uzasadniona. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwalało także na przyjęcie, że w zakresie ustalenia daty zwrotu rzeczy doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz, że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy.

Odnosząc się - tylko ubocznie zważywszy na ograniczenia wynikające z przedsądowego etapu postępowania kasacyjnego - do powołanych w skardze podstaw, należy wskazać, że zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. jest w postępowaniu kasacyjnym niedopuszczalny (art. 398³ § 3 k.p.c.). Z kolei zarzut naruszenia art. 382 k.p.c., wyrażającego dyrektywę orzekania przez sąd drugiej instancji na podstawie materiału zebranego w sądach obu instancji, aby mógł odnieść skutek musiałby zostać poparty wykazaniem, że Sąd drugiej instancji pominął materiał zgromadzony na podstawie przeprowadzonych dowodów.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek pozwanego zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 2 pkt 7 w zw. z 10 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804).

jw